

УДК 619: 618: 714: 616. 9

*Дрозда Я.С., студент 2 курсу магістратури спеціальності “Ветеринарна медицина”*Науковий керівник – Боднар О.О., кандидат біол. наук, доцент
Подільський ДАТУ, м. Кам'янець-Подільський, Україна

ОПТИМІЗАЦІЯ ЛІКУВАННЯ ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ ЗА АКТИНОМІКОЗУ

Ураження великої рогатої худоби на актиномікоз в нинішній час набуває особливого значення. Якщо раніше ним вражалася худоба переважно колгоспно-радгоспного сектору, то нині дане захворювання поширене і в індивідуальних та фермерських господарствах. Це пояснюється відносним дефіцитом якісних грубих кормів, високою ціною на них, (особливо на сіно, сінаж, концентрати), зменшенням на селі площі громадських пасовищ. Тому, навіть в індивідуальних господарствах, особливо навесні, худобі вимушені згодувувати неякісні грубі корми, використовувати залишки соломи із старих запасів тощо. В більшості випадків грубі корми не проходять мікологічного контролю, відсутні будь-які профілактичні заходи щодо попередження актиномікозу тощо.

Ураження великої рогатої худоби на актиномікоз виникає при згодовуванні грубо подрібненої соломи, сіна чи концентрованих кормів, уражених променистим грибокком, унаслідок проникнення збудника в тканини ротової порожнини через подряпини, виразки, рани, тріщини, а також при зміні зубів тощо. Крім цього, сприяє виникненню захворювання порушення вітамінно-мінерального обміну, внаслідок чого у тварин розхитуються зуби, кровоточать ясна. Згідно з літературних даних, хворіють тварини переважно у віці 1-5 років.

У процесі проведених досліджень встановлено, що актиномікоз в ділянці шиї та нижньої щелепи характеризується такими клінічними ознаками: утворення гранульоми щільної консистенції, яка неболюча, негаряча, чітко відмежована та без ознак ексудації.

Застосування крові при актиномікозі вже давно впроваджено у ветеринарну практику, проте в доступній нам літературі ми не знайшли відомостей про аутогемойодотерапію, методика якої запропонована кафедрою ветеринарного акушерства і хірургії ПДАТУ. За нашими спостереженнями суміш крові з спиртовим розчином йоду більш ефективна, ніж сам розчин 5-10%-ного йоду, введений в актиномікому. Ін'єктування останнього спричиняє швидке (на 4-5-тий день) загострення запального процесу, абсцедування та самовільне відкриття гнійного вогнища, проте процес загоєння (закінчення ексудації та виповнення гнійної порожнини грануляцією) при цьому дещо видовжений. Експериментальним шляхом ми визначили концентрацію і дозу препарату АСД-ф-2 (5%-на концентрація, 0,5-1 мл чистого препарату на одне введення). Поряд з позитивним впливом на процеси загоєння (зменшення ексудації, болісності), даний комплекс імуномодуляторів нормалізує вміст в крові лейкоцитів та їх субпопуляцій, активує фактори неспецифічного захисту (БАСК, лізоцимну активність сироватки крові).

Клінічно встановлено, що при застосуванні запропонованого методу аутогемойодотерапії в поєднанні із препаратом АСД-ф-2 при лікуванні актиномікозу у великої рогатої худоби дозволяє отримати не тільки високий лікувальний ефект,

а й скоротити термін лікування і видужання пацієнтів, зменшення витрат на лікарські засоби, що дозволяє зменшити збитки від зниження продуктивності та передчасної вибраковки тварин.

Лабораторними дослідженнями встановлено, що в дослідних тварин хворих на актиномікоз, після проведеного лікування спостерігається збільшення вмісту еритроцитів, зниження лейкоцитозу та нормалізація основних біохімічних та імунологічних показників.

Результати лікування корів підтверджують наші висновки проте, що запропонована імунокорекція позитивно відображається на загальному курсі лікування та реабілітації хворих тварин. Введення суміші аутокрові та АСД-ф-2 підвищує ефективність етіотропної терапії (йоду), скорочує строки лікування, а отже зменшує витрати на препарати та фізичні затрати ветеринарних спеціалістів.

На підставі проведених досліджень і клінічних спостережень пропонуємо наступні практичні рекомендації: для лікування великої рогатої худоби ураженої на актиномікоз доцільно використовувати суміш аутокрові, 5%-ного спиртового розчину йоду та препарату АСД-ф-2 у співвідношенні 20: 2: 1, яку ін'єктують в товщу та навколо актиномікоми 2-3 рази з інтервалом в 6-8 днів.

УДК: 636. 32/38. 082

Ескенова А.М. студент 4 курсу напрямлення підготовки "Актуальные вопросы ветеринарной медицины"

Научный руководитель – Кулатаев Б.Т., кандидат с.-х. н., профессор
Казахский национальный аграрный университет, г. Алматы, Казахстан

ОСОБЕННОСТИ БЕЛКОВОГО СОСТАВА СЫВОРОТКИ КРОВИ ОВЕЦ

Актуальность. О иммунореактивном состоянии организма судят по показателям гуморального и клеточного иммунитета. Одним из биохимических показателей, отражающих состояние организма является изучение белкового состава сыворотки крови. Определение количественного содержания общего белка и его фракционного состава в крови животных позволяет выяснить взаимосвязь репродуктивной функции с естественной резистентностью организма. Белковый состав является важным параметром жизнедеятельности организма при оценке породных качеств и эффективности применяемых различных лечебно-профилактических средств

Целью работы явилось изучение белкового состава сыворотки крови овец мясо-сальных пород и их помесей в условиях ТОО "Айнуур" Жамбылского района Алматинской области.

Методы исследования: Животные были сформированы по принципу аналогов. Количественные значения общего белка определяли рефрактометрически, фракции белка – методом электрофореза на крахмальном геле по методике Смитиуса в модификации Красова В.М. и Кацовой Л.Б.

Полученные цифровые данные обработаны константным методом вариационной статистики по Садовскому Н.В.